

Fördjupningsmaterial – Vad är resiliens?

Här finns möjlighet att fördjupa sig inom området resiliens. Du får grundläggande kunskaper om vad resiliens är. Fördjupningsarbetet genomförs med fördel tillsammans med kollegor, men kan också genomföras på egen hand.

Reflektionsfrågor till film 1 och fördjupande läsning

1. Vad blev ni nyfikna på att veta mer om?
2. Vad förvånade er?
3. Vilka tillgångar och resurser (skyddsfaktorer) har eleverna på den skola där ni arbetar?
4. Vilka är riskfaktorerna bland eleverna på den skola där ni arbetar?
5. Hur manifesteras resiliens bland elever på den skola där ni arbetar?
6. Har ni mött elever som det gått bra för mot alla odds?
7. Reflektera över om arbetet med resiliens är relevant för er skola? I så fall på vilket sätt?

Fördjupande läsning

Här hittar du i huvudsak nyare vetenskapliga artiklar på engelska. Artiklarna är fritt tillgängliga via [Google Scholar](#). En bok på svenska ingår i fördjupningsmaterialet (Bähr, 2022).

- Gartland, D., Riggs, E., Muyeen, S., Giallo, R., Afifi, T. O., MacMillan, H., ... & Brown, S. J. (2019). What factors are associated with resilient outcomes in children exposed to social adversity? A systematic review. *BMJ open*, 9(4), e024870.
- Masten, A. S., & Barnes, A. J. (2018). Resilience in children: Developmental perspectives. *Children*, 5, 98.
- Masten, A. S., Lucke, C. M., Nelson, K. M., & Stallworthy, I. C. (2021). Resilience in development and psychopathology: Multisystem perspectives. *Annual Review of Clinical Psychology*, 17, 521-549.
- McDonald, M., McCormack, D., Avdagic, E., Hayes, L., Phan, T., & Dakin, P. (2019). Understanding resilience: Similarities and differences in the perceptions of children, parents and practitioners. *Children and Youth Services Review*, 99, 270-278.
- Mesman, E., Vreeker, A., & Hillegers, M. (2021). Resilience and mental health in children and adolescents: an update of the recent literature and future directions. *Current opinion in psychiatry*, 34, 586.
- Nilsson, D., Svedin, C. G., Lundqvist, C., & Dahlström, Ö. (2023). Resilience in Swedish adolescents- Does resilience moderate the relationship between trauma experience and trauma symptoms?. *Psychological trauma : theory, research, practice and policy*, 15(Suppl 1), S125-S134.
- Thorsen, C., Yang Hansen, K., & Johansson, S. (2021). The mechanisms of interest and perseverance in predicting achievement among academically resilient and non-resilient students: Evidence from Swedish longitudinal data. *British Journal of Educational Psychology*, 91(4), 1481-1497.
- Ungar, M., & Theron, L. (2020). Resilience and mental health: How multisystemic processes contribute to positive outcomes. *The Lancet Psychiatry*, 7, 441-448.
- Yule, K., Houston, J., & Grych, J. (2019). Resilience in children exposed to violence: A meta-analysis of protective factors across ecological contexts. *Clinical child and family psychology review*, 22, 406-431.

Fördjupningsmaterial - Hur kan skolan främja elevers resiliens?

Här finns möjlighet att fördjupa sig inom området resiliens, med fokus på skolors tillämpning i arbetet med att utveckla elevers resiliens. Fördjupningsarbetet genomförs med fördel tillsammans med kollegor, men kan också genomföras på egen hand.

Reflektionsfrågor till film 2 och fördjupande läsning

1. Vilka teman rörande resiliens är särskilt relevanta för ert nuvarande pedagogiska arbete? Vilka är mindre relevanta?
2. Vilka tillgångar och resurser är möjliga att adressera i er skola för att bygga elevernas resiliens?
3. Vad i er praktik främjar elevers resiliens?
4. Vad i er praktik kan ni utveckla för att främja elevers resiliens, utifrån de ramar som finns?
5. Hur skulle ett mer systematiskt arbete för att främja elevers resiliens kunna se ut på er skola?
 - Vad skulle målet med arbetet vara?
 - Vad skulle behöva ske för att få ett sådant arbete till stånd?
 - Hur skulle resiliensarbetet kunna följas upp och utvärderas?

Fördjupande läsning

Berggren, L., Lindberg, L., Glatz, T., & Skoog, T. (2021). A first examination of the role of the International Child Development Programme in school achievement. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 65(3). 359-372.

Bähr, K. (2022). Resiliens i skolan. Främja och träna välbefinnande. *Natur & Kultur*. (ej skriven av eller för forskare, ger ett konkret förslag på hur skolarbetet kan läggas upp)

Cefai, C. et al. (2014). *RESCUR: JAG VILL, JAG KAN, JAG TÖRS En studieplan i resiliens för barn i förskolan och de tidiga skolåren*. Örebro universitet. <https://www.junis.se/wp-content/uploads/2019/12/rescurintroducerandelararguide.pdf> (ger ett konkret förslag på hur skolarbetet kan läggas upp).

Mullen, C. A., Shields, L. B., & Tienken, C. H. (2021). Developing teacher resilience and resilient school cultures. *J. Scholarsh. Pract*, 18, 8-24.

Twum-Antwi, A., Jefferies, P., & Ungar, M. (2020). Promoting child and youth resilience by strengthening home and school environments: A literature review. *International Journal of School & Educational Psychology*, 8(2), 78-89.

Ungar, M., Connelly, G., Liebenberg, L., & Theron, L. (2019). How schools enhance the development of young people's resilience. *Social Indicators Research*, 145, 615-627.